

[Axel Kristensen.]

er da ikke et bevis på, at der ikke findes urimelige tilstande.

Ministeren sagde meget om øget uddannelse. Det vil jeg da ikke have noget imod; jeg mener da bestemt, jeg er tilhænger af, at vi skal skaffe den bedst mulige uddannelse. Jeg tror, vi skal have en meget høj uddannet arbejderklasse på mange områder i den tid, vi går ind i. Men det vedrører jo ikke spørgsmålet om, hvorvidt folk må lave et arbejde, når de kan det; så behøver de jo ikke yderligere uddannelse, så kan de gøre det. Og det er vitterligt, at mange steder kan de ikke få lov til det. Det er medvirkende til at opretholde gruppen af de såkaldte lavtlønnede. Det er da helt givet, at der som følge af disse tilstande skabes et bestemt produktionsmønster, og at man derfor ikke ved, hvorledes det ville have været, hvis man ikke havde haft disse urimelige tilstande.

Jeg har sagt det før — måske ikke her, men i de virksomheder, jeg har med at gøre — at hvis vi ikke havde fået den frihed, som vi fik sidst i 1940'erne, eller var det omkring 1950, så ville vi i dag have haft en lille fabrik; medens vi i dag producerer 10 gange så meget, som vi gjorde før. Vi havde ikke kunnet få den arbejdskraft, vi skulle have, hvis vi ikke måtte have taget ufaglærte ind, simpelt hen selv lært dem op. Det er jo det, der er humlen ved det, at arbejdsgiverne, når det kan betale sig for dem at have større beskæftigelse i deres virksomheder eller udvide dem, er villige til at betale omskoling og uddannelse til de specialer, der er, for ellers kan de ikke få folk, og man hindrer fremskridtene ved at sige, at folkene simpelt hen ikke må udføre det og det arbejde.

Jeg håber, at vi i udvalget kan få en fornuftig samtale om disse ting. Jeg har ikke drømt om, at dette lovforslag skulle blive gennemført, som det er. Jeg har heller ikke drømt om, at det skulle være tilstrækkeligt. Jeg har med vilje gjort, hvad jeg har kunnet for at få det skrevet så enkelt, at der kunne blive en almen diskussion. Der sidder adskillige medlemmer i dette ting, som ikke har ret meget forstand på arbejdsmarkedets forhold. Jeg sagde forleden, at selv om jeg havde været med i mange år, så ville jeg i mange tilfælde slet ikke kunne læse en overenskomst på et andet felt, fordi det

kræver en særlig kundskab at kunne læse en overenskomst.

Jeg tror, det er nyttigt, at vi får diskussioner som disse, og jeg håber, at det skal føre til, at vi kommer langt længere frem. Det vil tage tid, men det er før lykkes ved at tage en sag op og op igen, at man til sidst trænger igennem og får de ting løst, man vil have løst. Jeg tror ikke på, at der imellem arbejdsmarkedets parter er tilstrækkelig interesse for at løse dette spørgsmål, fordi de klarer sig jo i mange tilfælde uden løsning af det. For de mennesker, der lukkes ude fra at få en stigning i deres indkomster, og for det samfund, der ønsker den højest mulige produktion, er det nødvendigt at løse det.

Chr. Madsen: Hr. Axel Kristensen vil gerne have nogle kvindelige arbejdere til Valby. Jeg kan skaffe dem, jeg tror endda, jeg kan skaffe alle dem, han vil have, hvis han på den anden side kan skaffe disse mennesker en bolig. Fra Nordjylland, hvor man igennem mange år har haft en stor arbejdsløshed, er nordjyske arbejdere, både kvindelige og mandlige arbejdere, rejst mange steder hen her i landet og i udlandet for at få arbejde. Næsten alle omtaler det store problem: vi kan godt få arbejde, men vi kan ingen bolig få, og boligudgifterne, når vi endelig får en bolig, er så høje, at vi ingen indtægt har ud af det. Altså, hvis hr. Axel Kristensen vil skaffe antagelige boliger i Valby, skal jeg nok skaffe kvindelig arbejdskraft. Her har vi altså problemet stillet helt på højkant, sådan er problemet; de to ting skal løses, ellers klarer man ikke bevægeligheden på arbejdsmarkedet.

Hr. Axel Kristensen siger videre, at hvis en tømrermester og en entreprenør skal have jernbjælker op, så kan han kun få det, når han beskæftiger tømrere. Det er urigtigt; der kommer mange jernbjælker og mange betonbjælker op her i Danmark ved ufaglært arbejdskraft hver eneste dag.

Hr. Axel Kristensen siger om annoncen, at den ikke har noget med denne sag at gøre; det siges dog klart i annoncen, at nu har venstre fremsat dette lovforslag, og annoncen har som overskrift: Retten til arbejde. Det var det, jeg faldt over, for retten til arbejde er ikke et spørgsmål om bevægelighed på